

Verslag van de openbare vergadering van het **forum Samenleving**, gehouden op 20 juni 2016 in het Stadhuis aan de Visbrug 1 te Oudewater.

Aanwezig

De heer J.W. van Wijngaarden (CDA)	voorzitter
De heer K. de Bruijn (CDA)	lid
Mevrouw M.C. Geerdes (De Onafhankelijken)	lid
Mevrouw Y.G. Noordberg (De Onafhankelijken)	lid
De heer G. Hoogenboom (VVD/D66)	plv lid
Mevrouw J.J. de Vor (CDA)	lid
De heer A.J. van Winden (VVD/D66)	lid
Mevrouw J.W.W. de Wit (ChristenUnie/SGP)	lid

Aanwezig op uitnodiging

College van burgemeester en wethouders

De heer mr. drs. P. Verhoeve	burgemeester
De heer drs. L.W. Vermeij	wethouder
De heer drs. A.M. de Regt	wethouder

Aanwezige externen

De heer Kok (Participatieraad)

Ambtelijk apparaat

Mevrouw De Leeuw, beleidsambtenaar
De heer Emke, KWR

Verslag: Mevrouw M. van Steijn

Tekstbureau Talent

1. Opening

Voorzitter Van Wijngaarden opent de vergadering en heet allen welkom.
De heer De Bruijn vervangt vanavond de heer Koffeman.
De griffier heeft zich opnieuw moeten afmelden vanwege de familieomstandigheden.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt conform vastgesteld.

3. Verslag van het Forum Samenleving van 30 mei 2016

Tekstueel: Met de volgende wijziging wordt het verslag goedgekeurd en vastgesteld:
Onder punt 12, Vluchtelingen AZC, 1^e woordvoering werd niet gedaan door mevrouw De Vor maar door mevrouw De Wit.

4. Resultaten onderzoek gebruiksgegevens drugs

In aanwezigheid van de heer Emke, onderzoeker bij KWR, en mevrouw De Leeuw, beleidsambtenaar.
Het rapport van KWR is aan de forumleden toegezonden. De heer Emke licht het onderzoek kort toe:
De onderzoekers hebben een aantal rioolwaterzuiveringsinstallaties onderzocht. Er wordt dan elke dag om de zoveel liter een monster genomen. Die gaat in een groot verzamelvat en dat vat vol monsters wordt het representatieve monster van de hele dag. Daar wordt vervolgens 1 liter water uit gehaald, dat monster wordt dan in de vriezer gezet en gaat naar het laboratorium, waar aan een deel daarvan gelabelde verbindingen worden toegevoegd. Aan de hand daarvan kunnen de onderzoekers concentraties in het water bepalen. Ze kunnen uitrekenen hoeveel grammen er per dag aanwezig zijn in het afvalwater en verdelen dat over het aantal inwoners om het onderling relatief met elkaar te vergelijken.

De werkmethode van KWR wordt gecontroleerd via een Europees samenwerkingsverband, en ook worden aan een hoeveelheid water bestaande drugs toegevoegd om te zien of die teruggevonden kunnen worden. Door al die extra controles zijn de onderzoekers er zeker van dat die stoffen er in zitten.

Mevrouw Noordberg hoopt dat de vele vragen van haar fractie in het actieplan worden meegenomen.

1. Kan er enigszins geduid worden hoe het in Oudewater zo ver heeft kunnen komen?
2. Het probleem van de dealende stadgenoot is al langer bekend. Waarom is er niets aan gedaan?
3. Wanneer verwacht de wethouder het actieplan te kunnen presenteren, is de ambtelijke mankracht toereikend of is er externe hulp nodig?
4. Is de wethouder bereid om de kosten die de uitvoering met zich meebrengt mee te laten wegen door Sociaal Deelfonds en zo ja, indien noodzakelijk, is er extra inzet van de politie nodig om de uitvoering te kunnen realiseren?
5. Welke bijdrage levert de GGD aan het plan en de uitvoering?
6. Is de wethouder van plan contact op te nemen met andere gemeenten t.a.v. het actieplan (of is dat al gebeurd)?
7. Wat kan er op korte termijn gebeuren?
8. Wat vindt de politie ervan en wat kan de politie op korte termijn al doen, of de BOA?
9. Is verhogen inzet BOA op korte termijn mogelijk?
10. Hoe staat de wethouder tegenover het inzetten van ervaringsdeskundigen?
11. Hoe ziet de wethouder langjarige inzet (gezien omvang en structureel karakter van het probleem)?
12. Worden sleutelfiguren ingezet, en wie zijn dat?
13. Wordt er in het actieplan ook een verband gelegd met alcoholgebruik?
14. Komt het misschien omdat hier, gezien de hoge waarden, iets van een drugslabje zou zitten?

Wethouder De Regt loopt de vragen langs.

De vraag naar de oorzaak: de wethouder heeft daar ook geen antwoord op, anders had het college het kunnen voorkomen. In de gesprekken wordt samen met sleutelfiguren gezocht naar de oorzaak, en of het mogelijk is betere gebruikersprofielen te schetsen dan nu het geval is. Want het enige dat je hieruit meet is de hoogte van het aantal drugsresten per 1000 inwoners; meer niet. Die duiding wil de wethouder aan de hand van gesprekken in de samenleving verder uitzoeken.

Waarom niet eerder op de agenda: dat weet de wethouder niet. Er is in het verleden wel aandacht besteed aan drugs en alcohol maar niet op deze wijze.

Wanneer het plan er is: samenwerking met andere gemeenten in de regio is zinvol maar kost ook tijd; het is zaak daar de juiste balans in te vinden. Dat wordt dus wel opgepakt; maar tegelijkertijd wil de wethouder proberen quick wins te behalen, in de zin van maatregelen op korte termijn. Daar is zeker extra hulp bij nodig. Er zijn verslavingsdeskundigen, instituten als Victas, met gerichte programma's waar men goede ervaringen mee heeft; de wethouder wil graag van die kennis gebruik maken.

De kosten uit het Sociaal Deelfonds: in eerste instantie wordt in die richting gekeken. Gaat om een meerjarenaanpak, dan is het een structurele kostenpost en dan wordt het een begrotingslast. Het is niet iets van vandaag op morgen maar er is een meerjareninzet nodig. Het kost tijd om daar het juiste draagvlak te vinden.

GGD: speelt hier ook een grote rol in. In februari was er het verzamelrapport van allerlei onderzoeken van de GGD; de GGD is primair partner als het gaat om de volksgezondheid. De wethouder zal dus zeker het gesprek met de GGD aangaan.

Contact met andere gemeenten: de gemeente Lopik heeft eerder ook hoge waarden in het riool gehad. Dat contact is al gelegd.

Wat zijn de mogelijkheden op korte termijn: het is van belang om draagvlak voor de gezamenlijkheid van de aanpak te vinden. Het is een breed maatschappelijk probleem. Dat kun je niet zomaar oplossen. Het zal binnen (voor deze gemeente) aanvaardbare proporties teruggebracht moeten worden en daar is iedereen voor nodig. Dat kun je niet als overheid even doen, je hebt medewerkers van allerlei organisaties nodig. Dat begint met (h)erkenning dat hier een klus geklaard moet worden. De wethouder wil overigens benadrukken dat er steeds over *jongeren* wordt gepraat maar dat er geen bewijzen zijn dat het hier ook *jongeren* betreft: speed bijvoorbeeld wordt eerder gebruikt door jongvolwassenen dan door jongeren. Het is niet louter een leeftijdsprobleem.

Inzet van ervaringsdeskundigen: afgelopen donderdag is daar ook al over gesproken. De wethouder is voorstander van die inzet, het lijkt hem een goede zaak.

Het is langjarig en structureel, net als de schuldhulpverlening, en als sleutelfiguren noemt de wethouder huisartsen, JGZ, onderwijs. Overigens is het niet de bedoeling een alcoholnota te schrijven maar in een omgeving waarin ook alcohol gebruikt wordt is drugsgebruik nog gevaarlijker, want de *combinatie* levert ernstige gezondheidsrisico's op. Als er al een verband is, dan is dat dat het gaat om kwetsbare mensen, mensen die gevoelig zijn voor verslavingen en afhankelijk zijn van dit soort middelen. De vraag over het drugslab is voor de heer Emke.

De heer Emke zegt ook in grote steden gemeten te hebben, met name Eindhoven was in het nieuws. Daar zie je vaak een heel ander patroon, nl. van één keer een heel hoge piek, dus niet een normaal weekpatroon. Maar het weekpatroon van Oudewater geeft geen aanleiding om te denken dat er een lab aanwezig is. Er zijn geen bijproducten gevonden die daar aanwijzing voor geven. Dan heb je veel hogere concentraties en ook de structuur van het afvalwater heeft een heel afwijkend PNA. Je ziet niet direct aanwijzingen dat er afval is van amfetaminen en XTC. Via analyse kunnen onderzoekers vaststellen of het geconsumeerd is of niet, maar hier zijn geen aanwijzingen dat het *niet geconsumeerd* is.

Burgemeester Verhoeve stelt vast dat er wordt gebruikt, en gehandeld, maar sluipenderwijs; het aantal mogelijkheden tot heterdaadjes is minimaal geweest. De bereidheid om te melden neemt nu echter ineens toe, is gebleken. Daar komt nog bij dat dealers – vaak jongeren op scooters – meestal niet heel grote hoeveelheden bij zich hebben maar gebruikershoeveelheden. En gebruiken is toegestaan. *Handel* is verboden; maar toon maar eens aan dat het voor handel bedoeld is.

V.w.b. het dossier Openbare Orde en Veiligheid: het eerste overleg met de politie is in gang gezet. Ten tweede zullen de BOA's, die bevoegd zijn voor controle op drank, gericht en meer kunnen worden ingezet.

Mevrouw De Wit heeft een vraag aan de heer Emke over tabel 3, nl. hoe komt het dat op zondag bepaalde waardes heel hoog zijn, zoals cocaïne, en MDMA/XTC, en dat het voor amfetamine dan juist heel laag is?

Vragen voor de wethouder:

1. Hoe traceert de wethouder de oudere drugsgebruiker in Oudewater en wat wordt voor hen het plan van aanpak?
2. Hoe wordt het toezicht in de horeca vergroot en hoe kunnen veelvuldige steekproeven bevorderd worden?
3. Welke boetes zijn er voor kroegen waar drugs worden aangetroffen? Zijn die er überhaupt?
4. Hoe verloopt de samenwerking met de politie, om intensiever in Oudewater aanwezig te zijn?
5. Hoe profiteert de wethouder van de informatie of kennis van de burgers en hoe wordt daar snel actie op ondernomen?
6. Zou het mogelijk zijn een anti-drugs-app te gebruiken, zodat mensen elkaar kunnen waarschuwen als ze iets verdachts zien?
7. In hoeverre is de start van het plan van aanpak gevorderd, want dat begon toch in februari 2016?

De heer Emke beantwoordt de vraag over de tabel. Uit het rapport Nuchter Verstand blijkt dat veelal speed wordt gebruikt in combinatie met alcohol. Het ligt er heel erg aan *hoe* het gebruikt wordt: speed in combinatie met alcohol zou je meer op zaterdag zien, XTC duurt even voordat je het uitplast dus dat kan wat later in het riool terechtkomen. Op zaterdag was de concentratie van amfetaminen erg hoog: wat daar de oorzaak van is zou uit een sociaal onderzoek moeten komen. De heer Emke denkt dat mensen het eerder gebruiken en XTC duurt langer voordat het het lichaam verlaat en richting riool gaat. Vandaar het verloop in die concentratie. In een grote stad zie je XTC op zaterdag, en op zondag tref je het aan in de buurgemeenten. Er zijn verschillen in gebruikerspatronen en verschillen in hoe het lichaam ermee omgaat.

Wethouder De Regt gaat in op het traceren van de oudere drugsgebruiker. Het college probeert drugsgebruik bespreekbaar te maken door voorlichting te geven en methoden om er van af te komen. Dat kan bij ouderen echter lastiger zijn dan bij jongeren, omdat dat buiten een gezinssituatie gebeurt. Maar het plan van aanpak geldt voor alle leeftijden.

Mevrouw De Leeuw vertelt dat er de afgelopen tijd met sleutelfiguren is gesproken. Bedoeling is om meer verdiepend te gaan, en ook partijen uit te nodigen die niet direct aan tafel zaten. Ook zouden de

ambtenaren graag meer met ouders in gesprek gaan. Daar kun je veel aan hebben. Daarnaast is het streven om met jongeren zelf in gesprek te gaan en het jongerenwerk weer op te pakken.

Mevrouw Noordberg doet de suggestie om ouders via de IJsselbode op te roepen om mee te denken over een aanpak.

Mevrouw De Leeuw antwoordt dat dat ook al is genoemd. Daarnaast moet er een plek komen waar mensen met hun zorgen of adviesvragen terecht kunnen.

Wethouder De Regt stelt vast dat dit nieuws een schokeffect in de Oudewaterse samenleving teweeg heeft gebracht. Hij wil van dat moment gebruik maken, want er is echt wel iets aan de hand. Mensen op straat schijnen er al lang van te weten maar er is een taboe om er informatie over te geven. Dat taboe moet opgeheven worden, want het gaat om overmatig gebruik waar je jezelf en anderen mee schaadt. Samen de schouders eronder zou een belangrijke stap voorwaarts zijn. Dat is tegelijk ook profiteren van de kennis van de burgers. Een van de suggesties is het inrichten van een anoniem meldpunt waar burgers hun informatie kwijt kunnen. De wethouder is voornemens bij andere gemeenten te informeren naar hun ervaringen met zo'n meldpunt. Daarnaast wordt gedacht aan een systeem om via internet anoniem te melden. Grote verslavingsinstituten werken met een internetprogramma; dat soort ideeën worden ook overwogen.

Anti-drugs-app: idee wordt meegenomen. Goede suggestie.

Mevrouw De Wit stelt vast dat er sterk wordt gedacht in de vorm van om de tafel gaan, en praten, en zij vraagt zich af of er geen strengere straffen gegeven kunnen worden als er ergens drugs worden aangetroffen.

Burgemeester Verhoeve herinnert aan de discussie in de raadsvergadering van vorige week, 16 juni, over het IVP, waarbij meer geld ter beschikking werd gesteld aan de BOA. Die kan dan vaker naar de horeca gaan om te zien wat daar gebeurt. En in een uitiem geval kan de burgemeester een horecagelegenheid laten sluiten omdat er drugs verhandeld worden. Dat kan in het kader van de wet Damocles¹. Er komt dus toezicht op de horeca en er zijn mogelijkheden om horeca te sluiten. Ook wordt er met politie en BOA's gesproken over intensivering van de inzet.

De heer Van Winden vraagt waarom niet alle gemeenten in de regio zijn bezocht.

Over de jongerenwerker: die wordt nu opgeplust terwijl het niet zeker is dat het bij de jongeren zit. Wellicht moet je meer zijn bij de werkende klasse, ofwel de ouderen.

Oudewater heeft hoge waarden, maar in het onderzoek staat ook "dat het niets vergeleken is met Enkhuizen". En Lopik kampt met dezelfde problemen, werd wel "het witte dorp" genoemd, maar een echte oplossing hebben ze daar niet gevonden. Zijn er landelijk meerdere onderzoeken gedaan naar vergelijkbare gemeenten?

Wethouder De Regt antwoordt dat gemeenten zelf besluiten om mee te doen aan het rioolwateronderzoek. Deze 8 gemeenten hadden daartoe besloten.

Jongerenwerker is opgeplust: die werkt breed, kijkt niet of iemand 18 is. Bovendien is bekend dat cannabisgebruik op jongere leeftijd sneller kan leiden tot overgaan op harddrugs. Daarom is er alle reden om de jongerenwerker stevig in te zetten.

Dat de situatie in Enkhuizen erger is, daar schiet Oudewater niet veel mee op. Oudewater piekt boven deze 8 gemeenten uit. In deze 8 is dus een vergelijking getrokken met vergelijkbare gemeenten.

Lopik, over de aanpak: de wethouder spreekt zich niet uit over andere gemeenten maar het zou mooi zijn als veel meer gemeenten rioolwateronderzoek zouden willen doen, want "het riool liegt niet".

De heer Van Winden noemde Enkhuizen en Lopik omdat die gemeenten eerder zijn onderzocht, en vanuit het idee om gebruik te maken van hun expertise; of van de expertise van vergelijkbare gemeenten.

Wethouder De Regt zegt dat dat ook gebeurt: er zijn contacten en ideeën om met andere gemeenten met hetzelfde probleem, zoals bijvoorbeeld Lopik, te spreken en hun ervaringen mee te nemen.

De heer Hoogenboom refereert aan een zin in het rapport over de vracht. Daar wordt gesproken over 6 gram per 1000 inwoners op 1 dag. Hij vraagt zich af hoeveel mensen er met die 6 gram bezig zijn geweest. Ook vraagt hij of er nog een vervolgonderzoek komt, of een vervolgmeting, want er is maar één zaterdag met zo'n uitschieter dus dat kan ook incidenteel zijn. Tot slot is hij benieuwd of je dit onderzoek ook specifiek op bepaalde locaties kunt uitvoeren, om te zien *waar* er gebruikt wordt.

---

1 Art. 13b Opiumwet

De heer Emke antwoordt dat het onderzoek in de 8 gemeenten op één en dezelfde manier is gedaan, om goed te kunnen vergelijken. Hoeveel gebruikers er zijn hangt van allerlei factoren af, bijv. wat is de straatkwaliteit. Je zou een grove schatting kunnen maken maar daar kun je niet alles aan ophangen, omdat er maar heel weinig medisch onderzoek is gedaan naar hoeveel een gebruiker daadwerkelijk gebruikt en hoeveel hij daarvan uitplast. Dat is alleen bekend als het gaat om cocaïne omdat dat ook wordt gebruikt voor bijvoorbeeld neusoperaties. Maar voor amfetamine kan dat verschillen, en daarom wordt het onderzoek in alle dorpen op hetzelfde moment gedaan, zodat het mogelijk is om in vrachten te vergelijken. Cocaïne wordt daadwerkelijk omgerekend in consumptie-pure-cocaïne.

Onderzoek naar locaties: dat is in principe mogelijk maar dan worden bijv. bepaalde wijken geprofileerd, en dat is ethisch niet verantwoord. KWR heeft voor zichzelf de afspraak gemaakt om dat niet te doen en geen bepaalde groepen of wijken te profileren. Er wordt anoniem onderzocht over de hele stad, en iedereen draagt anoniem zijn plasje bij.

De heer Hoogenboom herhaalt zijn vraag over het vervolgonderzoek: het lijkt hem niet representatief om één zaterdag voor een heel jaar te nemen. En wat betreft die vracht: die 60 gram die zaterdag is gebruikt kan dus van 30, 60, of 160 mensen zijn.

De heer Emke antwoordt dat die 6 gram voor de hele stad is. Het uiteindelijke gebruik is 600 mg per 100 inwoners dus 6 gram is voor de hele stad. Iemand plast 6 gram er voor $\frac{1}{4}$ uit, dus $4 \times 6 = 24$ gram per dag. Als je dat terugrekent kom je op iets van 50 gram per dag uit, op die dag. Een goede gebruiker zit tussen 1 en 2 gram per keer gebruik. Dus grofweg 30 à 40 personen voor heel Oudewater. Maar dat is een grove berekening op basis van veel aannames.

Wethouder De Regt gaat in op de vraag naar vervolgonderzoek. Het ligt voor de hand om dat mee te nemen in het plan van aanpak, om te kijken welke effecten er zijn; maar daar is nog geen afspraak over gemaakt. Je kunt dat samen met andere gemeenten doen, dan heb je meer vergelijkend materiaal, liefst een zo groot mogelijke groep in de regio.

De heer De Bruijn constateert dat nu is aangetoond dat Oudewater een drugsprobleem heeft, en hij refereert aan de eerdere besprekingen in dit forum, n.a.v. de raadsinformatiebrief en het rapport Nuchter Verstand waar dit ook al min of meer uit naar voren kwam. In dat rapport gaat het vooral om de jeugdigen van Oudewater, tot maximaal 35 jaar, en dat het laatste rapport sterke aanwijzingen geeft dat er ook behoorlijk gebruikt wordt in die oudere leeftijdscategorie. Het zou goed zijn daar meer over te weten te komen. Het laatste rapport is een bevestiging van het eerste, waarbij wel verrassend is de hoogte van de gevonden waarden. Dat kreeg publiciteit. Maar dat maakt niet uit, ook al zou het niet de hoogste plaats zijn, dan nog heeft Oudewater een drugsprobleem waar iets aan gedaan moet worden. Ook de heer De Bruijn had een vraag over de representativiteit van één onderzoek, en hij wil de suggestie doen om binnen een half jaar nog een keer te meten. Maar hij begrijpt dat dat niet zoveel oplevert.

Dan een vraag over het medicijngebruik, want daar zitten ook stoffen in die nu gemeten zijn. Is in dit soort onderzoeken medicijngebruik meegenomen en zou er een significante afwijking kunnen zijn als je al het medicijngebruik er van af zou trekken?

Drugs is een bedreiging van de volksgezondheid. Een structureel plan van aanpak is nodig, om gedragsverandering te creëren, met draagvlak onder de bevolking en sociale betrokkenheid op dit probleem (in plaats van sociale controle).

T.a.v. sleutelfiguren: er bestaat een stichting Moedige Moeders, met lokale afdelingen; ouders die ervaringsdeskundigen zijn omdat zij verslaafde kinderen hebben. Wellicht is het mogelijk om samen met hen een afdeling voor Oudewater op te richten. Mensen moeten eerst gaan praten, en ten tweede moeten mensen gaan meehelpen om het probleem onder de knie te krijgen. Voorlichting is daar belangrijk bij, maar aan de andere kant moet je ook onderdrukken wat er gaande is. De heer De Bruijn waarschuwt: de gemeente moet zich niet rijk rekenen aan BOA's, want zij hebben niet zo veel bevoegdheden. Uit het rapport Nuchter Verstand werd duidelijk dat er overal gebruikt wordt, in alle kroegen en op alle feesten. Wellicht is het mogelijk om in het horecaconvenant afspraken te maken over controles aan de poort, zodat het mogelijk wordt om mensen met drugs in bezit of die drugs gebruiken te weren uit de kroegen of van het Heksenfestijn. Spreker vraagt zich af of er juridische mogelijkheden zijn voor een dergelijk *zero tolerance* beleid voor de toegang.

Het plan van aanpak wil het CDA liefst zo snel mogelijk onder ogen krijgen, in samenspraak met de regio en vergelijkbare gemeenten. Misschien een tussen- plan van aanpak maken, met zaken die Oudewater alvast zelf kan regelen.

Dan nog een vraag over Oudewater zelf. Er is enorme publiciteit om dit onderwerp heen geweest. Het CDA zit daar niet op te wachten, en vraagt de wethouder of dit ook zo bedoeld was, en zo ja, waarom. Zelfs de Telegraaf schreef erover. Spreker had liever dat de regionale kranten hierover zouden schrijven want die worden hier gelezen.

De heer Emke beantwoordt de vraag of medicijnen met dezelfde werkbare stoffen ook vindbaar zijn met dit onderzoek. In een bepaald ADHD-middel (niet Ritalin) zit een klein beetje 'linksdraaiende amfetamine', maar dat wordt gebruikt in zodanig lage doses, enkele milligrammen per deel, dat het in geen verhouding staat tot iemand die 1 of 2 gram naar binnen werkt. Medicijnen die legaal verkocht worden staan in geen verhouding tot drugs die gebruikt worden. Andere medicijnen die je er samen mee ziet, bijv. na een nacht met XTC, zijn de diazepines (zoals diazepam). Als je keihard wilt aantonen dat medicijngebruik geen invloed heeft op dit onderzoek zou je bij de Stichting Pharmaceutische Kengetallen specifiek de getallen voor het hele postcodegebied van Oudewater moeten opvragen.

Wethouder De Regt zou niet willen adviseren om opnieuw onderzoek uit te voeren naar het rioolwater. De gegevens zijn er nu, er is ook dat beruchte onderzoek van de GGD in dezelfde richting weest en de samenleving weet het sowieso al. Ook door zorgverleners zijn in het verleden signalen afgegeven. Daarom zou de wethouder willen ophouden met onderzoeken en iets willen gaan *doen*.

Om van de term sociale controle over te stappen op de term sociale betrokkenheid, dat spreekt de wethouder wel aan: elkaar helpen, daar gaat het om. Het is bekend dat er niets zo moeilijk is als duurzame gedragsverandering.

Het initiatief Moedige Moeders is hem bekend, het is ooit begonnen in Volendam. Hij wil navragen wat de effecten daarvan zijn. Als er in Oudewater moeders (of vaders) zijn die mee willen doen dan zijn ze bij de wethouder van harte welkom!

Burgemeester Verhoeve gaat in op de bevoegdheden van de BOA's. De BOA is bevoegd voor kleine overlastfeiten vanuit de APV en ook voor de Drank- en Horecawet. In die hoedanigheid mag de BOA naar binnen bij drank- en horecagelegenheden, kantines en verenigingsgebouwen, en vragen naar de vergunningen of het certificaat Sociale Hygiëne, het 18-min-gebruik etc. Hij kan dat vervolgens vastleggen in een proces-verbaal. Ziet hij drugs, dan kan hij het doorgeven aan de politie die het kan verwerken in de werkopdrachten. Die samenwerking is dus erg belangrijk want de politie krijgt daardoor meer mogelijkheden.

Nadere en betere afspraken met de horeca via horecaconvenant: maandag spreekt de burgemeester de horeca weer. Dan zal hij ook dit punt aan de orde stellen en hen vragen naar hun ervaringen en visies. De politie schijnt in te zijn voor nadere afspraken. Oudewater kan daarbij ook leren van andere steden en dwingender afspraken gaan maken met de horeca.

Zero tolerance beleid bij de ingang: daar zijn stevige afspraken over met de organisatoren van evenementen. Er zijn huisregels, die worden opgehangen en huis aan huis verspreid. Bij de ingang staat beveiliging, maar als mensen al thuis hebben ingenomen en het terrein oplopen kun je ze niet zomaar weren. Je kunt pas ingrijpen als er gedeald wordt.

De heer De Bruijn vraagt of kroegeigenaren niet kunnen aangeven dat zij die mensen niet in hun kroeg willen hebben. Hij doet de suggestie om controles op drugs bij de ingang te laten doen door drugshonden. Hij zou graag in het plan van aanpak terugzien welke mogelijkheden Oudewater daarin heeft. En wat betreft de BOA: gaat hij nu wel of niet de kroeg al in?

Burgemeester Verhoeve antwoordt dat hij de kroeg wél ingaat, maar dat die controles tamelijk formalistisch zijn, dus op zaken als exploitatievergunning en certificaat Sociale Hygiëne. Bij de eerste BOA die voor Oudewater werd aangesteld is daar veel aandacht aan besteed, daarna is dat wat minder geworden. Voor 2016 is er een inhaalslag bezig. Maar er zijn nog steeds controles; het is echter niet zo dat de BOA elk weekend in de kroeg is, dat kan een tandje beter.

De heer De Bruijn vraagt of dat tandje beter dan alleen de signalerende functie betreft. Nogmaals, laten we ons niet rijk rekenen met die BOA's, op dit punt, bepleit hij.

Wethouder De Regt gaat in het op verzoek om zo spoedig mogelijk met het plan van aanpak te komen en regionale maatregelen. Hij zegt dat toe. **TOEZEGGING**

Wat betreft de publiciteit het volgende. Toen dit rapport binnenkwam realiseerde het college zich dat dit een grote zaak zou worden. En het is inderdaad landelijk nieuws geworden. Dan is het verstandig om zelf de regie in handen te nemen over de publiciteit en zelf te vertellen hoe het in elkaar zit. En zo is het ook gegaan. De koppen in de kranten worden bedacht door de redactie maar de teksten zijn voor 90% goed in balans met wat door het college naar buiten is gebracht. Over de communicatiestrategie is het college dus tevreden.

Mevrouw De Wit stelt vast dat mensen die drugs gebruiken, de werkelijkheid willen ontvluchten. Zou het kunnen kloppen dat zij in Oudewater tussen wal en schip komen door deze cijfers?

Wethouder De Regt stelt dat dat puur speculatie is. Hij wil daar voorzichtig mee zijn. Het is een feit dat kwetsbare mensen gevoeliger zijn voor dit soort middelen, maar speed is ook een manier om te feesten en te ontspannen. Dat kan bij een bepaalde levensstijl horen. Maar het blijft speculeren. Het is zaak dat meer boven tafel te krijgen.

Het college twijfelt nog over het verder uitdiepen. Nu is vooral van belang om met die aanpak te starten, kennis op te doen en ook de discussie in de Oudewaterse samenleving op gang te brengen.

Conclusie: Rapport KWE en raadsinformatiebrief zijn hiermee voldoende besproken.

5. Raadsinformatiebrief 16R.00240 , inzake proces totstandkoming Transformatieagenda Sociaal Domein

In aanwezigheid van de heer Kok van de Participatieraad.

Mevrouw De Vor dankt de wethouder voor de raadsinformatiebrief. Zij had verzocht dit punt te agenderen. Zij heeft een aantal vragen over het proces.

Op hoofdlijnen worden 3 onderwerpen daaruit geschetst, preventie, meedoen, en toegang, en mevrouw De Vor is benieuwd op welk niveau de transformatieagenda wordt uitgewerkt en of hij ook ingaat op de verschillende beleidsvelden, want de deelgebieden participatie en werk & inkomen zijn al door de raad behandeld, evenals schuldhulpverlening.

Het CDA vindt het erg belangrijk om hierbij ook 2 overkoepelende thema's mee te nemen: ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers, bij het onderwerp meedoen, dus dat niet alleen de overheid iets doet maar juist ook de vrijwilligers; maar dan moet er wel voor gezorgd worden dat zij voldoende ondersteuning krijgen als zij dat nodig hebben. Verzoek aan de wethouder om ook daar iets van te laten terugkomen.

Tweede overkoepelende thema is bestrijding of tegengaan van eenzaamheid met name bij ouderen. Mevrouw De Vor verzoekt de wethouder wat meer duiding over de opbouw van dit transformatieagenda te geven. Aanvullend worden uitvoeringsplannen opgesteld per beleidsonderwerp, er komt een beleidsregel voor Jeugd en Wmo. Bij schuldhulpverlening komt een uitvoeringsplan en de wethouder heeft toegezegd dat ook de raad dat uitvoeringsplan zal ontvangen. Daarin moet duidelijk opgenomen worden hoe hierover gecommuniceerd moet worden, zodat iedereen weet hoe toegang te krijgen tot de hulp.

Laatste vraag: wordt er ook een financieel kader opgesteld bij deze transformatieagenda, en hoe moet dat kader precies gezien worden?

Wethouder De Regt antwoordt dat de raad een transformatiebeleidsplan krijgt voor de jaren na 2016, dus 2017 en 2018. Het is een beleidsplan dus daar staan verschillende beleidsvelden in benoemd, met de doelen die het college wil bereiken en de doelgroepen. Op beleidsplanniveau zal er een verwijzing plaatsvinden naar sommige uitvoeringsplannen. Dat van schuldhulpverlening heeft de raad al gehad, om zaken praktisch op te pakken die je nu op kunt pakken. Er zijn al plannen langsgeslagen voor Chronisch zieken & gehandicapten, voor Werk & Inkomen. Dat past allemaal in het kader van het hele transformatiebeleid dus op onderdelen zal de raad die uitvoeringsplannen onder ogen krijgen.

Voor een uitvoeringsplan kun je fatsoenlijk begroten. Maar het is wat lastig om voor het transformatiebeleid in het algemeen heel concreet te zeggen hoeveel geld daarvoor nodig is. Tegelijkertijd kondigt de wethouder aan dat de koppeling aan de begroting volgend jaar wel gemaakt

moet worden, om ervoor te zorgen dat het transformatiebeleid ook daadwerkelijk kan worden uitgevoerd. Dat is nog een hele puzzel. De wethouder gaat daar deze zomer mee aan de slag.

Als het gaat om zaken als bestrijding van eenzaamheid, mantelzorgondersteuning, vrijwilligersondersteuning: dat komt zeker in het beleidsplan terug. In Oudewater zijn mantelzorgers kwetsbaar, ze staan klaar en zijn pijlers onder het zorgbeleid. Dat moet goed op orde blijven. Tegelijkertijd, als het gaat om ondersteuning: veel vrijwilligersorganisaties vinden het niet nodig om ondersteund te worden. Nadrukkelijk wil de wethouder nagaan welke taken apart gefinancierd moeten worden om ze overeind te houden. En andere taken niet want die mensen kunnen het prima zelf.

Mevrouw De Vor is het daarmee eens. De gemeente moet geen hulp aan vrijwilligers opdringen. De meesten willen ook helemaal geen grote professionele organisatie worden, ze zijn heel tevreden met hoe het nu gaat. Maar als ze de hulp van de gemeente nodig hebben moet de gemeente die hulp wél kunnen bieden.

De heer Van Winden heeft de opmerkingen van zijn fractie al doorgegeven.

Over belasting vrijwilligers, meedoen: communicatie blijft een hot item. Als je goed met elkaar communiceert voel je wel aan als het teveel wordt voor iemand en kun je tijdig ingrijpen.

De toegang tot die ondersteuning: het is niet altijd nodig om een rapport van 8 kantjes te schrijven, soms kun je de informatie over cliënten wel opvragen. Dat scheelt werk. Een verbeterpunt.

Klanttevredenheidsonderzoek: de fractie had daar vorig jaar nogal wat kritiek op, vond het wat mager. Spreker weet niet of daar de zorgaanbieders ook in meegenomen worden; dat zou heel prettig zijn.

Wethouder De Regt kan de heer Van Winden geruststellen: als het gaat om rapporten van 8 kantjes, de rapportage van de keukentafelgesprekken: het streven is om sommige voorzieningen 'voorliggend' te maken, bijv. dat je voor dagbesteding niet eens een beschikking moet hebben maar dat het beschikbaar is. Dat scheelt veel gedoe. Maar het is ook een vorm van 'de poort openzetten', dus je moet goed opletten. Het college wil voor meer mensen dagbesteding mogelijk maken: voor ouderen maar ook voor mensen met een langdurige afstand tot de arbeidsmarkt.

Klanttevredenheidsonderzoek: de wethouder weet niet meer dat de VVD/D66-fractie dat vorig jaar wat mager vond.

Reacties zorgaanbieders: die reageren wel, ze hebben een contractuele relatie met de gemeente en het verloop daarvan wordt zeer regelmatig met het inkoopbureau besproken. Dat komt bij alle wethouders in de regio terecht. Sommige zorgaanbieders hebben problemen met het afknippen van het landelijk budget en anderen niet. Maar het is zaak daar de vinger aan de pols te houden. Dat zal steeds beter gaan.

Mevrouw De Wit citeert uit het verslag dat inwoners de weg goed weten te vinden. In haar eigen omgeving echter komt zij veel mensen tegen die niet weten wat het stadsteam is. Zij pleit ervoor om er meer bekendheid aan te geven.

Alcohol en drugs kunnen er misschien ook meer in terugkomen.

Pagina 2, we weten van elkaar wat er speelt: is dat niet te rooskleurig uitgedrukt, en hoe wordt de privacy gewaarborgd?

En aan het eind staat: transformeren is noodzaak. Wat wordt daar precies onder verstaan?

Kan de gemeente investeren in een "Huis van Alles", zoals in Nieuwerbrug is geopend, zodat zoveel mogelijk mensen daarvan kunnen profiteren en ze weer bij elkaar worden gebracht?

Wethouder De Regt beaamt dat de bewoners de weg naar Welzijn Oudewater goed weten te vinden, en wel in groten getale. Maar er kunnen er altijd meer bij, liever dan dat mensen met hun problemen blijven zitten.

Privacy blijft een lastig punt. Bedoeld is te zeggen: mensen weten wat er speelt, Oudewater heeft een hechte samenleving, mensen weten veel van elkaar en tegelijkertijd zijn er taboes. Mensen gaan in ieder geval altijd zelf over hun privacy, over hún persoonlijke gegevens. Dat is de grootste uitdaging van het sociaal domein in de toekomst. De samenwerkende gemeenten Utrecht-West bekijken de mogelijkheid om de cloud te gebruiken voor het opslaan van die gegevens waarbij degene over die die gegevens gaan, de sleutel ervan heeft. Zodra dat mogelijk is zal de wethouder daar een presentatie over geven.

Transformeren als noodzaak: ja, het is meer dan gewenst. Het is noodzakelijk alleen al om de zorgkosten in de hand te houden; maar ook om de zorg te verbeteren. Het zorgsysteem is sterk aanbodgericht geweest en wordt nu steeds meer vraaggericht gemaakt. Daar hoort ook bij: mensen hebben niet “ergens recht op”, maar mensen hebben “iets nodig”.

T.a.v. het Huis van Alles: een collega-wethouder die ook in het bestuur van Ferm Werk zit, is daar al geruime tijd mee bezig. Het Huis van Alles is een nieuwe vorm van het dorps huis; bekeken wordt wat daarvan te leren valt.

Mevrouw Noordberg meldt dat haar fractie minder enthousiast was over deze raadsinformatiebrief. Al ¾ jaar geleden heeft de fractie, via een motie die in meerderheid werd overgenomen, gevraagd om de transformatieagenda. De fractie heeft meermalen van de wethouder begrepen dat hij er geen behoefte aan had om een transformatieagenda te maken omdat alle stukken al bij de aanvang van de Wmo-wetgeving verspreid waren. Toen is er een toezegging gedaan, en die is vervolgens verschoven: eerst zou de transformatieagenda komen in december 2015, toen in eerste kwartaal 2016; en nu wordt het najaar 2016. De fractie is niet zo gelukkig met de voortgang, en vreest dat zaken niet meer in elkaar passen, gezien alle nieuwe perikelen die zich nu voordoen. Er is een hoge urgentie tot veranderen maar bij de wethouder is dat niet het geval, lijkt het wel. De fractie vindt het proces, zoals dat beschreven is in de raadsinformatiebrief, wat mager. Het is vrij abstract en wekt niet het vertrouwen dat er over een paar maanden een mooie transformatieagenda ligt.

Tot slot een vraag aan de heer Kok: of hij betrokken is geweest of kennis heeft genomen van deze raadsinformatiebrief en wat zijn mening daarover is.

De heer Kok laat weten dat de Participatieraad zeker betrokken is geweest bij dit stuk, al is de termijn om te reageren soms wat kort; dat wringt wel eens.

De heer Kok was vanochtend nog bij een regionale bijeenkomst met verschillende participatieraden van de 5 betrokken gemeenten. Een aantal zaken waren daar van belang, met name vanuit participatieraden in het algemeen en ook vanuit de werkers in het veld, de stadsteams: er werd gezegd “let erop dat je de leefwereld van de mensen als uitgangspunt blijft nemen en dat niet de systeemwereld de overhand krijgt” (niet teveel vragenlijstjes, onderzoeken etc.). De cliënt moet kunnen begrijpen waar het over gaat. Een ander punt, waar de participatieraad informeel over gaat adviseren: het feit dat de onafhankelijke cliëntondersteuning wel in beleidsstukken formeel wel genoemd wordt maar: het leeft eigenlijk niet. Om daar werkelijk inhoud aan te geven is nog een hele stap. Laatste punt: de Participatieraad is vooral geïnteresseerd in de uitvoeringspraktijk, hoe gaat het er in werkelijkheid aan toe.

Wethouder De Regt stelt vast dat mevrouw Noordberg doelt op de motie die is ingelost in de vorm van een kadernota in december. Het is absoluut niet de uitspraak van de wethouder geweest dat hij geen behoefte had aan een transformatieagenda; de wethouder is zelf met die suggestie gekomen. Alle stukken over de beleidsonderdelen die passeren, passen in dat brede kader. De raad kan dat zelf ook beoordelen. De wethouder vindt het jammer dat mevrouw Noordberg constateert dat de urgentie niet aanwezig is want dat is in de verschillende stukken zeker bewezen. Hij zou graag insteken op een samenhangend en positief transformatiebeleidsplan, om daar met elkaar goed over te debatteren.

Mevrouw Noordberg verzoekt de wethouder de transformatieagenda aan te leveren vóór de begrotingsbehandeling 2017, zodat daar de beleidskeuzes op gemaakt worden.

De wethouder verwijst naar de planning en de onderbouwing daarvan. Zie de raadsinformatiebrief en ook mondelinge informatie. Hij zal nagaan wat hij zo spoedig mogelijk kan doen

Conclusie: Het raadsvoorstel over proces transformatieagenda is voldoende behandeld.

6. Raadsvoorstel 16R.00276 begrotingswijziging 2016-1 en ontwerpbegroting 2017 GGDrU

De heer Van Winden vraagt of er meer bekend is over de invulling van de JGZ.

Ten tweede: in het AB van 9 juli zijn bezuinigingen voorgesteld en een daarvan was als volgt geformuleerd: “hoe die te halen en mogelijk te kijken of er heilige huisje aangeroerd kunnen worden”. (Zie het raadsvoorstel pagina 16.) Over welke heilige huisjes gaat dat?

Wethouder De Regt vertelt over de JGZ dat de grote verandering is dat veel gemeenten hebben besloten de JGZ bij de GGD onder te brengen, met het oog op de schaalvoordelen. De GGD is nu bezig om gesprekken te voeren met alle portefeuillehouders, en specifiek te vragen wat voor aansluiting men verwacht van de JGZ bij de sociale teams. Die zijn vaak erg verschillend georganiseerd, dus dat is een uitdaging. Dat heeft even een aanloop nodig. Daar is ook een digitaal dossier voor nodig: het is de bedoeling daarin samen te werken met een andere GGD maar om dat mogelijk te maken moet eerst de gemeenschappelijke regeling veranderd worden. Aanvankelijk kon die aanpassing geen goedkeuring vinden in de ogen van o.a. Oudewater, Woerden, en De Ronde Venen. Er komt dus een nieuwe ronde, en dat kan de raad in september tegemoet zien. Daarna kunnen er met dat onderdeel van de JGZ stappen gezet worden.

Wat betreft de heilige huisjes: het AB heeft aan het DB aangegeven dat in de bezuinigingsopgave alles op tafel mag komen, ook zaken die voorheen onaantastbaar waren. En aan de andere kant is de inwonersbijdrage toen niet verhoogd, het moest gefinancierd worden vanuit het vermogen, de overschotten. Tegelijkertijd is een deel van de overschotten aangewend om de bedrijfsvoering te verbeteren. Het moet een gezonde organisatie blijven.

Daar doelen die heilige huisjes op.

Mevrouw Geerdes vraagt of het juist is dat de inwonersbijdrage alleen wordt verhoogd door de cao-verhoging.

Jeugdzorg is nog niet in de begroting meegenomen; welk risico brengt dat met zich mee?

Die aanbesteding is nog niet afgerond maar het gaat wel over 2016. Dat kan gevolgen hebben nog dit jaar. Kan dat dan betekenen dat het toch iets betekent voor de inwonersbijdrage?

Wethouder De Regt antwoordt dat de inwonersbijdrage al een aantal jaren niet op voorhand wordt verhoogd, terwijl je het nu niet kunt voorzien. Een cao-verhoging is platte noodzaak vanuit de Cao Ambtenaren die is vastgesteld. Dat is een kostenverhoging in de ambtelijke organisatie van de gemeente en ook van de GGD, die onvermijdelijk is.

Jeugdzorg nog niet opgenomen in de begroting: dat kan de wethouder niet inschatten op dit moment. Als alle gemeenten de JGZ gaan afnemen van de GGD, gaan ze daar voor betalen, maar de wethouder kan nog niet inschatten wat daarvan de gevolgen zullen zijn.

En als het gaat om 2016: het is niet mogelijk om de inwonersbijdrage te verhogen met terugwerkende kracht, en daar is op dit moment ook geen sprake van. Wellicht kan het wel een consequentie zijn voor 2017 maar dat is niet te zeggen. Het is een geluk dat in deze provincie de JGZ allemaal op dezelfde wijze georganiseerd gaat worden, dat heeft veel voordelen.

Conclusie: Hamerstuk voor de raad.

7. Ter inzage liggende stukken en mededelingen

Er zijn geen ter inzage liggende stukken en mededelingen.

8. Gelegenheid tot het stellen van vragen aan de portefeuillehouders

Er zijn geen vragen voor de portefeuillehouders.

Sluiting, om 22.00 uur

Ongewijzigd vastgesteld in de openbare vergadering van het forum Samenleving van 5 september 2016,

De griffier a.i.,

M. Seuters

de voorzitter,

J.W. van Wijngaarden